

PROVINCIALE STATEN
VAN OVERIJSSSEL

Reg.nr. PS/2018/843

Dat. ontv.: 01 NOV 2018

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Provinciale Staten van Overijssel

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

dhr. W. Douwes
telefoon 038 499 81 53
W.Douwes@overijssel.nl

Onderwerp: Reactie op rapport Rekenkamer Oost-Nederland "Waar ligt de balans".

Datum

30.10.2018

Kenmerk

2018/0478884

Pagina

1

Toezending aan Provinciale Staten met oogmerk:
 [X] ter informatie
 [] anders, en wel:

Bijlagen

Geen.

De Rekenkamer Oost Nederland heeft onderzocht hoe de provincies Overijssel en Gelderland de provinciale (regie) rol bij wonen invullen. Oftewel: draagt de inzet van de provincies bij aan een goede balans op de woningmarkt zodat mensen kunnen wonen in het huis op de plek die ze willen. Voor Overijssel is met name naar de Woonafspraken 2016 – 2020 gekeken. Met voorliggende brief ontvangen uw Staten onze reactie op het onderzoek.

Onderzoeksvraag en conclusie Rekenkamer

De centrale vraag van het onderzoek luidt als volgt:

In hoeverre slaagt de provincie er in om haar regierol op het gebied van programmeren van woonaanbod adequaat in te vullen?

De voorzitter van de Rekenkamer, de heer drs. M.M.S. Mekel, heeft het rapport "Waar ligt de balans" (bestuurlijke nota) met daarin een zestal aanbevelingen op 20 september 2018 aan uw Staten aangeboden. Op basis van de resultaten van het onderzoek komt de Rekenkamer tot de volgende hoofdconclusie:

De provincie Overijssel streeft naar een woningmarkt die kwantitatief en kwalitatief in balans is. Sinds 2014 zijn Gedeputeerde Staten strakker gaan sturen op de woningbouwprogrammering. Mede hierdoor is de overcapaciteit gereduceerd. Een aanpak die bij een aantrekkelijke woningmarkt risico's kent maar waarvoor maatregelen zijn genomen. Aan de kwalitatieve aspecten van de balans is de afgelopen jaren minder aandacht besteed. Dit is ook terug te zien in de informatievoorziening aan PS die wel inzicht geeft in de kwantitatieve, maar minder in de kwalitatieve balans.

01 NOV. 2018

Naar aanleiding van deze hoofdconclusie heeft de Rekenkamer drie deelconclusies geformuleerd:

Deelconclusie 1: Inzet op reductie overcapaciteit geslaagd, kent ook risico's
GS zijn sinds 2014 strakker gaan sturen op woningbouwprogrammering, omdat er sprake was van overcapaciteit waardoor meerdere woningbouwplannen werden vernietigd bij de Raad van State. Er zijn afspraken over programmering met gemeenten gemaakt en deze zijn juridisch geborgd in de verordening. Mede hierdoor is de overcapaciteit verminderd en is er ruimte ontstaan voor nieuwe plannen. Bij een aantrekkende woningmarkt kent de strakke sturing op het voorkomen van overcapaciteit ook risico's. De toekomst moet uitwijzen of de getroffen maatregelen voldoende zijn om die risico's te ondervangen.

Deelconclusie 2: Minder aandacht voor kwalitatieve aspecten
Aan de kwalitatieve aspecten van de balans is de afgelopen periode door GS minder aandacht besteed. Hier zijn in de woonafspraken wel afspraken over gemaakt, maar deze zijn vooral gericht op kennisverwerving en worden beperkt gemonitord. Recent is GS de focus meer bij de kwalitatieve aspecten van de balans gaan leggen. Naast de woonafspraken zijn vanuit andere programma's nieuwe initiatieven ontstaan die raken aan wonen. Dit maakt het lastig om een totaaloverzicht van de inzet van de provincie op wonen te krijgen.

Datum

30.10.2018

Kenmerk

2018/0478884

Pagina

2

Deelconclusie 3: Informatievoorziening meer uitgewerkt voor kwantitatieve dan kwalitatieve aspecten balans
Provinciale Staten zijn vooral geïnformeerd over de kwantitatieve balans. Over de kwalitatieve aspecten van de balans wordt wel informatie verzameld en onderzoek uitgevoerd maar dit is minder structureel en samenhangend. Hierdoor is het lastig te bepalen of de kwalitatieve balans is verbeterd.

Aanbevelingen Rekenkamer

De drie hiervoor genoemde deelconclusies leiden tot de volgende aanbevelingen van de Rekenkamer voor uw Staten:

1. Verzoek GS eind 2019 te onderzoeken of de genomen maatregelen voldoende zijn om de risico's van de strakke sturing op het voorkomen van overcapaciteit te ondervangen.
2. Verzoek GS de kennis die is vergaard over kwalitatieve thema's te benutten voor de doorontwikkeling van het beleid inzake wonen: concretiseer doelen, verduidelijk rol(len) provincie en inzet instrumentarium.
3. Verzoek GS – in aansluiting op de planmonitor – de kwalitatieve thema's systematisch en overzichtelijk te monitoren, zodat er zicht ontstaat op de kwantitatieve en kwalitatieve balans.
4. Verzoek GS om de samenhang tussen de verschillende aan wonen gerelateerde initiatieven te bevorderen door in het beleid duidelijke verwijzingen op te nemen over andere programma's.
5. Verzoek GS de informatievoorziening aan PS over de balans op de woningmarkt te verbeteren. Dit kan door hier meer structureel en in samenhang informatie over aan te bieden.
6. Verzoek GS een jaar na de behandeling van dit rapport inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen.

Reactie op de aanbevelingen

Ad 1: Verzoek GS eind 2019 te onderzoeken of de genomen maatregelen voldoende zijn om de risico's van de strakke sturing op het voorkomen van overcapaciteit te ondervangen.

Eind 2019 is een goed moment om dit te onderzoeken. De resultaten geven inzicht in de sturing op de kwantitatieve balans en kunnen vertaald worden in de nieuw te maken woonafspraken in 2020.

Ad 2: Verzoek GS de kennis die is vergaard over kwalitatieve thema's te benutten voor de doorontwikkeling van het beleid inzake wonen: concretiseer doelen, verduidelijk rol(len) provincie en inzet instrumentarium.

Het lijkt ons goed om deze aanbeveling mee te nemen in aanloop naar de nieuw te maken woonafspraken in 2020. Wel hangt het samen met de manier waarop de huidige Woonafspraken tot stand zijn gekomen namelijk samen met gemeenten in de regio's. Dit betekent dat je als provincie niet alles zelf vooraf kunt bedenken. Dat doe je werkende weg en gezamenlijk met de relevante partners. Dit is ook afhankelijk van de behoefte die er is en het vraagstuk dat er ligt.

Datum

30.10.2018

Kenmerk

2018/0478884

Pagina

3

Ad 3: Verzoek GS – in aansluiting op de planmonitor – de kwalitatieve thema's systematisch en overzichtelijk te monitoren, zodat er zicht ontstaat op de kwantitatieve en kwalitatieve balans.

Wij stellen voor om de huidige planmonitor uit te breiden met een aantal kwalitatieve thema's zoals bijvoorbeeld inbreidingsplannen. Daarnaast kan worden gedacht aan kwalitatieve thema's als doelgroepen, wonen en zorg, stedelijke vernieuwing en verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Deze thema's komen ook terug in de huidige woonafspraken 2016-2020. Het provinciaal beleid rondom kwaliteit van de woonopgave is vastgelegd in de Omgevingsvisie.

Het is daarbij wel van belang goed af te wegen welke thema's relevant zijn en tot op welk detailniveau deze monitoring gaat. Om de kwalitatieve thema's van de woningmarkt goed te kunnen monitoren is het essentieel om een goede kwalitatieve monitor in te richten. Dit vergt wel een investering van ongeveer een ton per jaar. Via een basale herprioritering binnen kerntaak 1 kan het benodigde bedrag (per jaar) gevonden worden.

Ad 4: Verzoek GS om de samenhang tussen de verschillende aan wonen gerelateerde initiatieven te bevorderen door in het beleid duidelijke verwijzingen op te nemen over andere programma's.

Bij de informatievoorziening aan PS zullen wij op hoofdlijnen verwijzigingen opnemen over andere relevante programma's (bijvoorbeeld sociale kwaliteit en nieuwe energie) om daarmee de samenhang tussen de verschillende aan wonen gerelateerde initiatieven te bevorderen.

Ad 5: Verzoek GS de informatievoorziening aan PS over de balans op de woningmarkt te verbeteren. Dit kan door hier meer structureel en in samenhang informatie over aan te bieden.

Wij gaan kijken hoe wij de informatievoorziening aan u over de balans op de woningmarkt en wonen in het algemeen kunnen verbeteren. Wij willen dit vooral doen door tijdens infosessies met elkaar het gesprek aan te gaan en ook zal worden onderzocht in hoeverre de kwalitatieve monitoring verbonden kan worden met de P&C cyclus. Tevens zullen wij relevante rapporten en onderzoeken met u delen.

Ad 6: Verzoek GS een jaar na de behandeling van dit rapport inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen.

Een jaar na behandeling van de bestuurlijke nota in uw Staten zullen wij u over de implementatie van de aanbevelingen informeren.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

Datum

30.10.2018

Kenmerk

2018/0478884

Pagina

4